Limburger koploper mrsa

Twee keer zo veel besmettingen

Door Pieternel Kellenaers

VENLO ■ De kans om drager te worden van de mrsa-bacterie is in Limburg zeker twee keer zo groot als in de rest van het land.

Lopen in Nederland 16,3 van de 100.000 mensen een mrsa-besmetting op, in Limburg worden 33,8 van de 100.000 inwoners hierdoor getroffen. Dat blijkt uit recente gegevens van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Als oorzaak noemt het instituut de mrsa-besmettingen die vanuit het buitenland naar de provincie komen, als iemand bijvoorbeeld in België of Duitsland in het ziekenhuis heeft gelegen. Ook het grote aantal intensieve veehouderijen of megastallen waarin varkens en mestkalveren de bacterie overdragen op veehouders, loonwerkers en hun familieleden speelt een rol. Limburg is hiermee koploper als het gaat om het aantal dragers van de zogenoemde ziekenhuisbacterie per 100.000 inwoners. Zelfs de provincie Noord-Brabant, waar meer intensieve veehouderijen zijn, scoort met 25,1 op 100.000 inwoners een stuk lager. In Limburg is bij 330 mensen het afgelopen jaar de mrsa-bacterie ontdekt. In 126 gevallen betrof het vee-mrsa. Heerlen, Maastricht en Sittard telden samen 156 keer mrsa, waarvan maar 3 keer vee-mrsa. Roermond, Weert en Venlo constateerden 174 keer mrsa, waarvan 123 keer vee-mrsa. In totaal is acht keer een afdeling gesloten of een opnamestop afgekondigd vanwege mrsa-besmettingen. Dat blijkt uit cijfers van de Limburgse ziekenhuizen die deze krant heeft verzameld.

Tussen 2002 en 2006 is landelijk een verdubbeling te zien van mrsa. Ook het aantal mrsa-besmettingen vanuit de veehouderij, de varkens- of vee-mrsa, neemt toe. Kwam in 2005 nog 3 procent van alle mrsa-dragers uit de veehouderij, in 2006 was dat 14 procent. Inmiddels ligt dat percentage volgens microbioloog Han de Neeling, verbonden aan het RIVM, op 30 procent. Feit is wel dat sinds in 2005 de overdracht van de bacterie van varken op mens in ons land bekend werd, ziekenhuizen intensiever hebben gezocht naar het voorkomen van vee-mrsa.

Verreweg de meeste mrsa komt nog steeds uit het buitenland. In met name de Zuid-Europese landen en Groot-Brittannië is het aantal dragers van mrsa veel groter. In Nederland is 1,1 procent van alle stafylokokken een mrsa, in België 21,9 procent en in Duitsland 19,7 procent in 2006.

De mrsa (Meticilline-resistente Staphylococcus aureus) is een bacterie die ongevoelig is voor de meeste antibiotica. Deze bacterie wordt ook wel ziekenhuisbacterie genoemd omdat de mrsa-stammen in ziekenhuizen voorkomen, waar veel antibiotica worden gebruikt. Vanwege het gebruik van antibiotica in de veehouderij komt ook hier de mrsa-bacterie veel voor bij dieren (40 procent van de varkens) en mensen (25 procent van de varkenshouders) die met de dieren werken.

De meeste dragers van de mrsa-bacterie worden niet ziek. Iemand die ook gevoelig is voor puistjes en pukkels, kan er steenpuisten van krijgen. Gevaarlijk wordt het pas als de bacterie in het ziekenhuis opduikt en zieke mensen door mrsa wondinfecties oplopen. Dat gebeurt in Nederland zelden, maar wondinfecties door mrsa zijn ongevoelig voor de meeste antibiotica en daardoor moeilijker te bestrijden. „Het antibioticum dat dan nog werkt, is minder effectief en heeft meer bijwerkingen", vertelt arts-microbioloog Hanneke Berkhout van het VieCuri ziekenhuis in Venlo. Net als bij elke infectieziekte kunnen bij een infectie door mrsa complicaties ontstaan en kan volgens medisch microbioloog Frank van Tiel van het Academisch Ziekenhuis Maastricht iemand komen te overlijden. „Het is alleen moeilijk te bewijzen dat mrsa de boosdoener is."